

خبر

استقرار پلیس نظامی روسیه در حلب

● یک گردان پلیس ارتش روسیه وارد شهر حلب شده‌اند تا مسئولیت تأمین امنیت امدادگران و سربازان روس را که به امر بازسازی و پاک‌سازی کمک می‌کنند، بر عهده بگیرند. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری راشا تودی، پلیس نظامی وزارت دفاع روسیه، جمعه وارد پایگاه هوایی حمیمیم در لاذقیه شده و از آنجا به‌سرعت به حلب اعزام شد تا از سربازان روس، امدادگران و کارکنان پزشکی محافظت کند.

پیش از آن، سرگئی شویگو، وزیر دفاع روسیه، به ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، گفته بود استقرار پلیس نظامی روسیه، برای تضمین برقراری امنیت در شهر حلب لازم است. به گفته او، متخصصان روس در حال پاک‌سازی اراضی از مین هستند و هم‌زمان، کمک‌های درمانی و بشردوستانه را برای ساکنان بازگشته به حلب و تأمین مایحتاج آنها فراهم می‌کنند.

وزیر دفاع روسیه اظهار کرد: ما گردانی از پلیس نظامی را در حلب با هدف تأمین امنیت شهر مستقر کردیم که شامل ۳۰۰ تا ۴۰۰ نیرو است.

پلیس نظامی روسیه، بخشی از ارتش است و برای حفظ امنیت و نظم تلاش می‌کند.

از سوی دیگر، براساس بیانیه کرملین، ولادیمیر پوتین دستور توسعه پایگاه دریایی روسیه را در شهر طرطوس در شمال غرب سوریه، امضا کرد. کرملین افزود: پوتین دستور امضای توافقی را با سوریه داده که منجر به حل‌وفصل مسائل مربوط به گسترش مساحت این تأسیسات در بندر طرطوس، توسعه زیرساخت‌های آن و نیز ورود کشتی‌های جنگی به آب‌ها و بنادر سوریه می‌شود.

مسکو و دمشق تا این لحظه توافق‌نامه‌ای را درباره پایگاه طرطوس امضا نکرده‌اند که قرار است به موجب آن، «پایگاه حمایت فنی» روسیه در آنجا تبدیل به پایگاه نظامی کامل روسیه شود که قدرت پذیرش انواع کشتی‌ها و زیردریایی‌ها را داشته باشد و از آن به‌عنوان مقر دائم روسیه در ساحل دریای مدیترانه استفاده شود.

در ماه اکتبر، وزارت دفاع روسیه از تصمیم خود برای ایجاد پایگاهی دائمی در بندر طرطوس پرده برداشت؛ درحالی‌که منابع نظامی روسیه گفتند: توافق‌نامه آن، توافق‌نامه حمیمیم، دوره‌ای نامحدود خواهد بود. پارلمانی‌های روس نیز تأکید کرده‌اند، توافق‌نامه مربوط به آن، برای مدت ۴۹ سال خواهد بود.

تبریک به اسد

بنا بر بیانیه کرملین، ولادیمیر پوتین تماس تلفنی را با بشار اسد به منظور تبریک آزادسازی حلب برقرار کرد. بشار اسد نیز در این تماس، آزادسازی حلب را زمینه‌ساز تلاش سیاسی در سوریه خواند. به گزارش خبرگزاری رسمی سوریه (سانا)، بشار اسد، رئیس‌جمهوری سوریه، در این تماس تلفنی با ولادیمیر پوتین، همتای روس خود، تأکید کرد: پیروزی‌ها در حلب بسیاری را که در مسیر فرایند سیاسی مانع‌تراشی می‌کردند، وادار خواهد کرد به روند سیاسی و آشتی‌ها بپیوندند. پوتین نیز تأکید کرد: اکنون مأموریت اصلی، دستیابی به راه‌حلی سیاسی برای پایان‌دادن به درگیری‌هاست. رئیس‌جمهوری روسیه به اسد گفت: آزادسازی حلب نتیجه تلاش‌های مشترک همه کسانی است که برای مبارزه با تروریسم، متحد شدند.

«رکورد غم‌انگیز» مهاجران غرق‌شده در آب‌های مدیترانه

● شمار غرق‌شدگان مهاجر در دریای مدیترانه باز هم افزایش یافت و به رکورد پنج هزار نفر در سال ۲۰۱۶ رسید. بنا به گزارش سازمان ملل متحد، احتمال اینکه نزدیک به صد نفر در روز پنجشنبه گذشته نیز غرق شده باشند، منتفی نیست. به گزارش دویچه‌وله، «ولیمای اسپیندلر»، سخنگوی کمیساریای عالی آوارگان سازمان ملل متحد، روز جمعه اعلام کرد تعداد کشته‌شدگان راه‌های آبی در سال ۲۰۱۶، در چند سال گذشته بی‌سابقه بوده است. به گفته اسپیندلر، در سال ۲۰۱۵ کمتر از سه‌هزار و ۶۰۰ نفر برای رسیدن به سواحل اروپا، جان خود را از دست داده‌اند.

سخنگوی کمیساریای عالی آوارگان سازمان ملل متحد، با اشاره به آمار سازمان بین‌المللی مهاجرت مبنی بر کاهش شمار افرادی که در سال جاری میلادی از دریای مدیترانه عبور کرده‌اند، مرگ پنج هزار نفر را «رکوردی غم‌انگیز» خواند و گفت باید هر چه زودتر برای جلوگیری از این «تلفات سنگین» اقدام و زمینه ورود قانونی مهاجران به اروپا را فراهم کرد. سازمان بین‌المللی مهاجرت، دریای مدیترانه را مرگ‌بارترین مسیر مهاجرت‌های غیرقانونی در جهان اعلام کرده است. از زمان انعقاد قرارداد مربوط به کنترل ورود پناهجویان به اروپا که در ماه مارس میان اتحادیه اروپا و ترکیه امضا شد، این راه تنها راه اصلی رسیدن به سواحل کشورهای اروپایی است. بیشتر مهاجران برای رسیدن به این هدف، مبالغ هنگفتی به قاچاقچیان حرفه‌ای می‌پردازند.

دولت ب‌اراک اوباما در آخرین ماه حضور خود در قدرت سیاست دیرینه این کشور را کنار گذاشت و روز جمعه در حرکتی جنجال‌برانگیز از حق وتوی خود برای متوقف‌کردن قطع‌نامه شورای امنیت علیه اسرائیل استفاده نکرد؛ درنهایت با رأی ممتنع ایالات متحده قطع‌نامه‌ای که خواستار توقف شهرک‌سازی اسرائیل در کرانه باختری بود، با ۱۴ رأی موافق و بدون رأی مخالف تصویب شد. با این همه، قطع‌نامه شورای امنیت سازمان ملل تا حد زیادی نماندین است و اگرچه این قطع‌نامه شهرک‌سازی اسرائیل در سرزمین‌های اشغالی را خلاف قوانین بین‌المللی خوانده، اما هیچ مکانیسم مشخص و معتاداری برای وادارکردن اسرائیل به این تصمیم طراحی نشده است. شهرک‌سازی‌ها همین حالا هم تحت قوانین بین‌المللی غیرقانونی است و این یعنی قطع‌نامه اخیر فقط یک یادآوری دیرهنگام به اسرائیل و دولت بنیامین نتانیاھو است.

پیش‌نویس قطع‌نامه شورای امنیت را کشورهای مالزی، سنگال، نیوزیلند و ونزوئلا تهیه کرده بودند و در آن از شهرک‌سازی‌های اسرائیل در سرزمین‌های اشغالی به‌عنوان مانعی برای هم‌زستی مسالمت‌آمیز فلسطینیان و اسرائیلی‌ها در قالب دو کشور مستقل یاد شده بود. این قطع‌نامه در حالی روز جمعه به تصویب رسید که دو روز پیش‌تر مصر آن را به شورای امنیت سازمان ملل تقدیم کرد و سپس تحت فشار اسرائیل و دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری منتخب ایالات متحده، آن را پس گرفت. همان زمان هم زرمزه‌هایی درباره موافقت دولت اوباما با این قطع‌نامه مطرح شد و ازهمین‌رو اقدام روز جمعه واشنگتن جنجال‌برانگیز اما پیش‌بینی‌پذیر بود.

گرچه اسرائیل و دونالد ترامپ، به همراه گروهی از سناتورهای جمهوری‌خواه و دموکرات آمریکایی

به‌تندی از این اقدام دولت اوباما انتقاد کرده‌اند، اما برخی تحلیلگران آن را جبران حیثیت ازدست‌رفته اوباما در ماه آخر او در قدرت می‌خوانند. «ربکا ویلکمرسون»، رئیس گروه حقوق‌بشری «ندای پهود برای صلح» می‌گوید به لطف فشار افکار عمومی، برخی رهبران آمریکایی به این درک رسیده‌اند که باید اسرائیل را در برابر قوانین بین‌المللی پاسخ‌گو کنند. هرچند به باور او، رأی ممتنع آمریکا نشان‌دهنده انزوا‌ی آمریکا در یک اجماع جهانی بود. او گرچه توقف ساخت‌وسازهای اسرائیل در سرزمین‌های اشغالی را گامی ضروری می‌خواند، اما می‌گوید این حرکت برای تغییر سیاست‌های اسرائیل و تحقق حقوق فلسطینی‌ها کافی نیست.

با وجود اقدام کم‌نظیر دولت اوباما، چشم‌انداز کلی همچنان تلخ باقی مانده است و گسوه این ادعا اظهارات دونالد ترامپ و خشم او از این اقدام

بهار

قطع‌نامه ضداسرائیلی در شورای امنیت سازمان ملل تصویب شد

ضروری اما ناکافی

واشنگتن بود. او که پیش‌تر توانسته بود با فشارهای خود مصر را از ارائه این قطع‌نامه منصرف کند، روز گذشته و پس از تصویب قطع‌نامه ضداسرائیلی در سازمان ملل در توینیٹ نوشت: «برای سازمان ملل اوضاع از بعد از ۲۰ ژانویه متفاوت خواهد بود». ۲۰ ژانویه مراسم تحلیف دونالد ترامپ برگزار می‌شود و پس از آن او به صورت رسمی وارد کاخ سفید شده و جایگزین باراک اوباما می‌شود.

اصرار دونالد ترامپ برای استفاده آمریکا از حق وتوی خود درباره چنین قطع‌نامه ملایمی در کنار انتخاب احتمالی سفیری از جناح راست افراطی برای اسرائیل، فعالان آمریکایی را نگران کرده و بی‌شک تلاش‌های آنها برای سازماندهی مقاومتی جمعی علیه ژن‌آدرستی و بی‌توجهی به اساسی‌ترین حقوق فلسطینی‌ها را سخت‌تر می‌کند.

علاوه بر ترامپ، بنیامین نتانیاھو، نخست‌وزیر

اسرائیل هم جمعه‌شب به‌تندی به واشنگتن تاخت و دولت اوباما را به تیانی در پشت پرده این قطع‌نامه متهم کرد. او به‌صراحت گفت اسرائیل منتظر است با دونالد ترامپ و همه دوستان اسرائیل در کنگره، هم جمهوری‌خواه و هم دموکرات همکاری کند تا آثار مخرب این قطع‌نامه نامعقول را خنثی کند. نتانیاھو در بخش دیگری از واکنش خود به این قطع‌نامه، آن را «شرم‌آور» و «ضداسرائیلی» خواند و گفت اسرائیل به این قطع‌نامه عمل نخواهد کرد. ساختن شهرک‌های یهودی‌نشین در اراضی اشغالی فلسطینی یکی از مسائل عمده‌ای است که مذاکرات صلح را با مانع روبه‌رو کرده است. حدود نیم‌میلیون یهودی در ۱۴۰ شهرکی زندگی می‌کنند که اسرائیل در زمین‌هایی ساخته است که پس از سال ۱۹۶۷ در کرانه‌باختری رود اردن و بیت‌المقدس شرقی اشغال کرده است. این شهرک‌ها مطابق حقوق بین‌الملل غیرقانونی محسوب می‌شوند، اما اسرائیل این مسئله را قبول ندارد.

انتقادها بی‌شمарند و ستایش‌ها هم فراوان. بسیاری البته تا حدودی به‌حق می‌گویند باراک اوباما و بنیامین نتانیاھو در سال‌های اخیر روابط پرتشی با یکدیگر داشته‌اند، اما نباید این نکته را نادیده گرفت که همین تابستان گذشته دولت اوباما بزرگ‌ترین بسته کمک‌های نظامی خود را به اسرائیل تقدیم کرد؛ توافق‌نامه‌ای که براساس آن، آمریکا در ۱۰ سال آینده ۳٫۸میلیارد دلار به اسرائیل کمک نظامی خواهد کرد.

در ضمن، این تنها قطع‌نامه شورای امنیت علیه اسرائیل بود که دولت اوباما برای متوقف‌کردن آن از حق وتوی خود استفاده نکرد. درحالی‌که در دوران جورج بوش، شش قطع‌نامه مشابه تصویب شد و در دوران ریاست‌جمهوری جورج اچ دبلیو بوش هم ۹ قطع‌نامه انتقادی در قبال اسرائیل به تصویب رسید.

قطع‌نامه‌ای «حقوقی» اما فاقد توان «اجرایی» اردشیر زارعی‌قنواتی

ضداسرائیلی سازمان ملل متحد را رد می‌کند و خود را ملزم به رعایت مفاد آن نمی‌داند»، اعلان کرده‌اند. بنابراین به نظر نمی‌رسد تصویب قطع‌نامه جدید شورای امنیت تغییری در سیاست غیرقانونی گسترش شهرک‌سازی اسرائیل در مناطق اشغالی فلسطینی به وجود بیاورد و این مصوبه برای طرف فلسطینی فقط یک دستاورد حقوقی و سمبولیک خواهد بود که در آینده در صورت تغییر در مناسبات قدرت جهانی بتوانند با استناد به آن به بخشی از حقوق پایمال‌شده خود دست یابند.

در روزهای آینده باید در انتظار یک جنگ دیپلماتیک گسترده بین رژیم اسرائیلی با دولت روبه‌پایان اوباما بود که در آخرین روزهای کاری خود گویا تصمیم گرفته بعضی از اقدامات و توهین‌های «بی‌بی» و تلافی کند. به‌همین‌لیل هم‌اکنون بهترین فرصت برای حامیان فلسطینی‌ها در مجمع عمومی و شورای امنیت سازمان ملل متحد است که تا قبل از ۲۰ ژانویه طرح یک قطع‌نامه برای به‌رسیمت‌شناختن دولت مستقل فلسطینی را به صحن شورای امنیت برند.

موضوع به‌رسیمت‌شناختن دولت مستقل فلسطینی در سال ۲۰۱۶ در پارلمان بعضی از کشورهای اروپایی به تصویب رسیده است و این مجموعه در شورای امنیت نمی‌تواند مخالفتی با این موضوع داشته باشد. چین و روسیه نیز به عنوان دو عضو دائم دارای حق وتو نه‌فقط مخالف طرح به‌رسیمت‌شناختن دولت مستقل فلسطینی نیستند که معمولاً همیشه به عنوان دوستان تاریخی فلسطینیان شناخته شده‌اند. از طرف دیگر، هم‌اکنون ترکیب اعضای غیردائم که حداقل پنج کشور آن در تدوین قطع‌نامه جدید شورای امنیت مشارکت عملی داشته‌اند، به نفع فلسطینی‌ها خواهد بود.

نقطه ابهام بازمه به‌موضع تعیین‌کننده آمریکا برمی‌گردد که تا حدودی به نظر می‌رسد باراک اوباما در آخرین روزهای کاری خود تصمیم گرفته است با چالش‌گری علیه بی‌بی، توهین‌های چند سال اخیر او را تلافی کند. چنانچه شورای امنیت به سطح این بازی بزرگ برای طرح و تصویب قطع‌نامه برای به‌رسیمت‌شناختن دولت مستقل فلسطینی برسد، قادر خواهد بود التزامات حقوقی همین قطع‌نامه را نیز برای آینده تضمین کند.

مرکل و سوغات کشتار برلین

نامزد رقیبی حتی امیدی به تقلا برای پایین‌کشیدن او از کرسی قدرت نداشت؛ موقعیتی که امروز دیگر به هیچ عنوان صادق نیست. شاهد این مدعا نیز افول چشمگیر اتحاد دموکراتیک مسیحی، حزب متبوع مرکل، در انتخابات منطقه‌ای آلمان است که حتی در ایالت زادگاه صدراعظم نیز پشت سر حزب سوسیال‌دموکرات و حزب دست‌راستی «آلترناتیو برای آلمان» که با خود همای مهاجرت‌ستیزانه در انتخابات حاضر شده بود، در جایگاه سوم آرا ایستاد. محبوبیت شخص مرکل نیز بنا بر نتایج یک نظرسنجسی سراسری در ماه سپتامبر گذشته، به پایین‌ترین میزان خود در پنج سال گذشته رسیده است. دراین‌میان، دور از ذهن است اگر فکر کنیم حمله تروریستی اخیر در برلین نیز نرخ محبوبیت او را بیش‌ازپیش کاهش نخواهد داد. با همه این اوصاف و با نظر به برگزاری انتخابات عمومی در سال آینده میلادی و امیدام مرکل به تمدید دوره صدارت خود برای چهارمین بار، صدراعظم آلمان برخلاف انتظارات بسیار آسیب‌پذیر می‌نماید.

واقعیت آن است ما در زمانه‌ای برآشوب به سر می‌بریم؛ دورانی که تروریسم و ترس از آن را به هنجاری جدید بدل کرده است. حسس همدردی با آنانی که فلاکت‌هایشان نقیضه‌ای بر باور ما به تمدن

رویداد

ترور یکی از رهبران حزب حاکم ترکیه در آنکارا

● یکی از رهبران حزب حاکم ترکیه در آنکارا ترور شد. به گزارش ایسنا، شبکه‌های میادین اعلام کرد افراد مسلح ناشناس پلماز پولوت، یکی از رهبران حزب عدالت و توسعه، حزب حاکم در ترکیه را ترور کردند. این شبکه اعلام کرد وی در منطقه «چانکایا» در آنکارا، پایتخت ترکیه، به دست افراد مسلح ترور شد. هنوز هویت عامل یا عاملان این ترور و انگیزه آنان مشخص نشده است.

استفاده عربستان از بمب‌های خوشه‌ای تولید برزیل

● دیده‌بان حقوق بشر در گزارشی اعلام کرد ائتلاف تحت امر عربستان از بمب‌های خوشه‌ای تولید برزیل در حمله به یمن استفاده کرده است. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری فرانسه، در این بیانیه آمده ائتلاف تحت امر عربستان در تاریخ ششم دسامبر از بمب‌های خوشه‌ای ساخت برزیل در یمن استفاده کرده که به کشته و زخمی‌شدن هشت نفر، از جمله یک کودک در نزدیک مدرسه‌ای در صعدة در شمال یمن منجر شد. براساس این بیانیه، این حمله یک روز پس از امتناع برزیل، عربستان، آمریکا و یمن از شرکت در رأی‌گیری مجمع عمومی سازمان ملل برای تصویب ممنوعیت استفاده از سلاح‌های خوشه‌ای صورت گرفت.

میشل عون به عربستان می‌رود

● منابع لبنانی از سفر رئیس‌جمهور این کشور به عربستان در ماه آتی میلادی خبر دادند. این نخستین سفر میشل عون به ریاض است و او در این سفر با مسئولان عالی‌رتبه عربستان و در رأس آنها با ملک‌سلمان بن‌عبدالعزیز، پادشاه عربستان، درباره راه‌های تقویت و تحکیم روابط دوجانبه در عرصه‌های مختلف دیدار و گفت‌وگو خواهد کرد.

اجرای آتش‌بس موقت در شرق اوکراین

● یک مقام بلندپایه شبه‌نظامیان جدایی‌طلب شرق اوکراین اعلام کرد جدایی‌طلبان با یک آتش‌بس نامحدود به‌دست‌آمده از طریق مذاکرات مسکو و کی‌یف، موافقت کرده‌اند. به گزارش مسکو، به نقل از خبرگزاری فرانسه این آتش‌بس جدید بعد از آن به دست آمد که درگیری‌ها در مناطق شرقی اوکراین میان جدایی‌طلبان و نیروهای دولتی اوکراین در روزهای اخیر بالا گرفته و هشت سرباز اوکراینی در جریان آنها کشته شدند.

امضای لایحه بودجه ۶۱۱میلیارددلاری نظامی آمریکا

● باراک اوباما، رئیس‌جمهور آمریکا، یک لایحه سیاست‌گذاری دفاعی را که در آن ۶۱۱ میلیارد دلار بودجه برای ارتش در سال ۲۰۱۷ در نظر گرفته شده امضا کرد و در اظهاراتی با تمجید از تمهیدات این لایحه به منظور مقابله با تهدیداتی نظیر گروه تروریستی داعش، از یافشاری ننگره آمریکا برای بازنگه‌داشتن زندان گوانتانامو انتقاد کرد. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری رویترز، لایحه مربوط به بودجه دفاعی آمریکا که ازسوی باراک اوباما، رئیس‌جمهور در حال کناره‌گیری این کشور، امضا شد افزایش حقوق ۲٫۱درصدی برای ارتش در نظر گرفته و یک سری اولویت‌های بودجه‌ای و خط‌مشی‌های هزینه‌ها را برای سال مالی جاری در نظر گرفته است. اعتبارات مربوط به این برنامه‌ها قرار است از طریق یک لایحه بودجه جداگانه تحویل داده شود.

اعزام اولین مستشار نظامی آلمان به بغداد

● ارتش آلمان سال جدید میلادی وارد یکی از حساس‌ترین مناطق خاورمیانه می‌شود. یکی از سخنگویان وزارت دفاع آلمان دراین‌باره گفت: برلین اولین مستشار نظامی را ماه ژانویه به بغداد می‌فرستد تا وظیفه مشاوره به ارتش عراق را برعهده گیرد. به گزارش دویچه‌وله، این مستشار در ابتدا شش ماه در بغداد مستقر و سپس به تیم حدوداً ۴۰ نفره ائتلاف ناتو برای آموزش در عراق می‌پیوندد. از سوی دیگر، یک فرمانده ارشد آمریکایی اعلام کرد: نیروهای این کشور برای تسریع در روند آزادسازی موصل به سربازان عراقی برای بازپس‌گیری این شهر از داعش به صورت گسترده کمک می‌کنند. این اقدام می‌تواند به عملیات دوماهه بازپس‌گیری موصل سرعت بخشد.

گفت‌وگوی تلفنی پوتین و اردوغان درباره ترور سفیر روسیه

● کرملین در بیانیه‌ای اعلام کرد رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه و ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، در تماس تلفنی درباره جزئیات روند تحقیقات درباره ترور اردار کاروف، سفیر ترور‌شده روسیه در آنکارا، گفت‌وگو کردند. در بیانیه کرملین آمده رؤسای‌جمهور دو کشور در تماس تلفنی به هماهنگی بیشتر دستگاه‌های امنیتی و سازمان اطلاعات دو کشور درباره تحقیقات درخصوص ترور سفیر روسیه رایزنی کردند.